Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinut, Isorliunerusunut Upalungaarsimanermullu Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Anlægsudvalget
Inatsisartuts Bureau
inatsisartut@inatsisartut.gl

Kopi til:
Udvalgssekretær, Lasse Juhl Morthorst
lajum@ina.alla.gl

Besvarelse af spørgsmål fra Anlægsudvalget vedrørende EM2026/239

Dato: 20-10-2026
Sagsnr.: 2024 - 24465
AKT. ID.: 26945338

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1: Forsikringspligtens omfang

- *Hvor mange fartøjer i Grønland forventes at blive omfattet af forsikringspligten, og hvor mange af disse har allerede en forsikring, der opfylder de foreslåede krav?*

Svar: Den 18. februar 2026 var der indregistreret 117 skibe med hjemsted i landet og en bruttotonnage på 20 eller derover. Disse skibe vil være forpligtet til at tegne en vragfjernelsesforsikring, når anordningens træder i kraft.

Departementet for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab er ikke i besiddelse af oplysninger om, hvor mange af de omfattede skibe, der allerede har en vragfjernelsesforsikring. Departementet erfarer, at mange større skibe allerede har en kaskoforsikring, som også dækker udgifter til vragfjernelse.

Spørgsmål 2: Økonomiske konsekvenser for fartøjsejerne

- *Hvilke oplysninger foreligger om de forventede forsikringsudgifter for de omfattede fartøjsejere, herunder særligt mindre fiskere og lokale erhvervsdrivende?*

Svar: Da ingen grønlandske forsikringsselskaber på nuværende tidspunkt tilbyder særskilte vragfjernelsesforsikringer, vil dækning af udgifter til vragfjernelse indgå som en del af skibets kaskoforsikring. Prisen for en kaskoforsikring ligger typisk mellem 15.000 kr. og 45.000 kr. afhængigt af skibets størrelse. Såfremt der fremadrettet udbydes særskilte vragfjernelsesforsikringer i landet, forventes priserne at ligge på niveau med de danske priser, som varierer fra 450 kr. til 5.000 kr. afhængigt af skibets størrelse.

- *Forventer Naalakkersuisut, at der kan opstå særlige udfordringer med at forsikre ældre fartøjer?*

Svar: Naalakkersuisut forventer ikke at der vil være udfordringer med at forsikre fartøjer, som er forsvarlig stand. Det er Naalakkersuisuts forventning at der vil være overensstemmelse mellem hvilke fartøjer, som er sikkerhedsmæssigt forsvarlige at sejle med og hvilke fartøjer som kan blive forsikret uden udfordringer.

Spørgsmål 3: Selvstyrets udgifter og forventede besparelser

- *Kan Naalakkersuisut oplyse, hvor store Selvstyrets udgifter til vragfjernelse har været i hvert af de seneste fem år, og hvor stor en del af udgifterne der er blevet inddrevet hos fartøjsejerne?*

Svar: Departement for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab kan for nuværende kun redegøre for egne udgifter til fjernelse af vrag. Der kan dog fortsat være udgifter forbundet med fjernelse af vrag udenfor havnene i miljømæssig sammenhæng.

Departement for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab brugte i 2025 2.233.017 kroner på vragfjernelse. I 2026 brugte Departementet 312.463 kroner og forventer at bruge omkring 200.000 kroner mere inden året er omme.

- *Hvilke årlige besparelser forventes som følge af den nye ordning?*

Svar: Departementet har ikke foretaget konkrete beregninger af de samlede besparelser, som forslaget forventes at medføre. Det kan dog oplyses, at der i 2025 og 2026 ville have været en besparelse på næsten 3. mio. kr., hvis skibene havde været forsikret.

Departementet har hidtil været tilbageholdende med at iværksætte fjernelse af vrag, da udgifterne hertil som udgangspunkt har skullet afholdes af departementet, samtidig med at der har været begrænsede muligheder for at inddrive udgifterne hos skibenes ejere. Fjernelse af vrag prioriteres derfor i øjeblikket primært i tilfælde, hvor vragene udgør en væsentlig belastning for havnen, risiko for miljøpåvirkning, eller hvor der er risiko for at skibene synker, hvis der ikke gribes ind.

Det forventes derfor, at en øget forsikringsdækning vil medføre, at flere skibe på sigt kan fjernes fra havnene således at den tilstedeværende kajplads udnyttes bedst muligt.

Uden den foreslåede lovændring vil disse skibe i mange tilfælde blive liggende, indtil de udgør en så stor risiko, at fjernelse ikke længere kan udsættes. Dette belaster Selvstyrets i forvejen pressede havne, til gene for erhvervslivet og havnens brugere generelt.

Spørgsmål 4: Eksisterende vrag og uklare ejerforhold

- *Hvordan håndteres de skibe og vrag, der allerede er efterladt i grønlandske havne og farvande?*

Svar: I første omgang kontakter den lokale havnechef fartøjets ejer med henblik på at få ejeren til selv at forestå fjernelsen. Hvis ejeren ikke ønsker eller er i stand til at fjerne fartøjet, afhænger den videre fremgangsmåde af fartøjets størrelse og mulighederne for at håndtere det.

Mindre fartøjer kan ofte løftes på land og opbevares der, indtil der er taget stilling til den videre håndtering. For større fartøjer, som ikke umiddelbart kan løftes på land, kontakter havnechefen Departementet for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab, der indleder arbejdet med at afklare mulighederne for at få fartøjer fjernet.

Større fartøjer vil typisk skulle bortskaffes ved ophugning. Inden ophugning iværksættes, skal det imidlertid afklares, om fartøjet har en økonomisk værdi. Dette sker ved, at en uafhængig vurderingsmand besigtiger fartøjet og vurderer dets værdi.

Hvis vurderingen viser, at fartøjet ikke har nogen økonomisk værdi, kan departementet sende ejeren et formelt påbud via e-Boks eller ved direkte brev. Påbuddet fastsætter en rimelig frist for, at ejeren selv fjerner fartøjet, og oplyser, at fjernelsen ellers vil blive gennemført for ejerens regning. Hvis ejeren ikke efterkommer påbuddet inden for fristen, kontaktes en lokal entreprenør, som får til opgave at fjerne fartøjet.

- *Hvordan sikres det i praksis, at ansvaret placeres hos den rette ejer, når et fartøj er uregistreret, eller ejerforholdet ikke kan fastslås?*

Svar: Hvis et fartøj er uregistreret, eller det ikke umiddelbart er muligt at fastslå ejerforholdet, vil det kræve en konkrete vurdering at identificere den ansvarlige ejer. Dette kan blandt andet ske ved at undersøge tilgængelige oplysninger om fartøjer, herunder eventuelle mærkninger, tidligere registreringer og øvrige dokumenter samt indhente oplysninger blandt de lokale og andre relevante myndigheder.

Hvis det ikke er muligt at identificere ejeren, kan det være vanskeligt at placere ansvaret for fjernelse af vraget hos en bestemt part. Såfremt vraget ligger i en havn vil højst sandsynligt ende med at Departement for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab ender med at betale for vragfjernelsen.

Spørgsmål 5: Fartøjer uden forsikringspligten

- *Hvordan vurderer Naalakkersuisut mulighederne for at håndtere efterladte vrag fra fartøjer, der ikke er omfattet af forsikringspligten?*

Svar: Fremgangsmåden vil være den samme som det har været indtil nu med skibe der ikke er forsikret. Det vil dermed fortsat indebære en langvarig og omkostningstung proces. Det må forventes, at Departementet for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab i sidste ende vil skulle afholde udgifterne til fjernelse af vraget. Udgifterne vil efterfølgende kunne søges inddrevet hos ejeren, men dette er en langvarig proces uden garanti for, at beløbet kan inddrives fuldt ud. Eventuelle tilbagebetalte beløb tilfalder desuden Landskassen og ikke Departementet for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab.

- *Er der efter Naalakkersuisuts vurdering behov for yderligere tiltag på dette område?*

Svar: Da flere af landets havne oplever udfordringer med begrænset kapacitet og mangel på plads, vil en mere smidig proces for fjernelse af vrag kunne frigøre kajplads og dermed bidrage til at afhjælpe kapacitetsudfordringerne i de berørte havne. Der er ikke taget stilling hertil i det samlede Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt.

Spørgsmål 6: Myndighedernes ansvarsfordeling og utilstrækkelige forsikringsdækning

- *Kan Naalakkersuisut redegøre for den praktiske ansvarsfordeling mellem Selvstyret, kommunerne og Søfartsstyrelsen i forbindelse med lokalisering, bugsering og fjernelse af skibsvrag?*

Svar: I praksis håndteres fjernelsen af mindre både af kommunerne i samarbejde med den lokale havnemyndighed. Havnechefen kontakter indledningsvist ejeren for at finde en løsning, og i nogle tilfælde indgår parterne en aftale om, at båden tages op og placeres på land.

Selvstyret inddrages først, når den lokale havnechef henvender sig om et vrag, der ikke umiddelbart kan tages op på land, hvor ejeren ikke ønsker at medvirke til fjernelsen, eller hvor ejerforholdene er uklare. I de tilfælde hvor et mindre fartøj kan tages op står kommunen for at finde et egnet areal til fartøjet.

Når ansvarsforholdene er afklaret, og ejeren ikke har efterkommet et påbud om at fjerne fartøjet inden for den fastsatte frist, varetages den praktiske lokalisering, bugsering og fjernelse af vraget som udgangspunkt af en lokal entreprenør.

Søfartsstyrelsens ansvar for fjernelse af vrag afhænger af vragets placering og de gældende regler. Søfartsstyrelsen har kun ansvar for vrag i de tilfælde hvor vraget udgør en sikkerhedsmæssig risiko for andre fartøjer. Grundet de store dybder i grønlandske farvande er vrag typisk udelukkende et miljøanliggende.

- *Hvordan håndteres tilfælde, hvor forsikringsdækningen ikke er tilstrækkelig til at dække de samlede udgifter?*

Svar: Indledningsvist vurderes det, hvor presserende det er at få fjernet det pågældende vrag. Som tidligere nævnt lægges der blandt andet vægt på, om vraget udgør en væsentlig belastning for havnen, indebærer en risiko for miljøpåvirkning eller udgør en risiko for at synke, hvis der ikke gribes ind.

Hvis vraget vurderes at opfylde et eller flere af disse kriterier, igangsættes den videre proces med henblik på fjernelse. Dette indebærer, som beskrevet ovenfor, at ejeren kontaktes med henblik på at finde en løsning, og at der om nødvendigt udstedes et formelt påbud om at fjerne fartøjet inden for en fastsat frist.

Vrag vil i udgangspunktet blive fjernet for ejers regning jf. gældende lov. En regning som ikke dækkes af forsikringen, vil derfor blive sendt direkte til ejer, så skatteyderne ikke belastes.

Det bemærkes afslutningsvist at den kongelige anordning er et rigsanliggende, og hvis Anlægsudvalget ønsker det, kan Søfartsstyrelsen anmodes om en gennemgang af lovforslaget i samarbejde med Departement for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab.

Med venlig hilsen

Iddimanngiiu Jensen Bianco